

III. évfolyam, 52. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - 12 korona
Félévre - - - - 6 korona
Negyedévre - - - 3 korona
Egyes szám ára - 8 fillér.

Telefon szám 6.

HATÁRŐR

UJVIDÉK,
1907. május 15, szerda.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék, Ferencz József-tér

Kéziratokat nem adunk vissza

Megjelenik szerda, péntek
és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Magyar-szerb testvériség.

Ujvidéki különleges helyi alakulásnak, utopiának és tudja isten mi mindennek nem nevezték el a magyar-szerb barátkozást azok, akiknek semmiképen sincs inyükre, hogy a magyarok és a hazafiasan gondolkodó szerb radikálisok közt testvéri kötelékek jöttek létre, melyek nem hirtelen támadt szimpátián alapulnak, hanem amely megértetést több évi testvéri együttműködés eredményezett.

A magyar-szerb barátkozás ellenségei által hangoztatott gyenge és tarthatatlan érvek megcáfolására elegendőnek tartunk egyetlen érvet felhozni; a magyar-szerb barátkozásra szükségünk van, az nemzeti szempontból eredményes, hazafias, — hisz a magyaroknak mindenkor esküdt ellensége: *Polith Mihály dr.* ennek a testvériségnek szétrobbantására minden eszköz megfelelőnek tart.

Már ez a körülmény egymaga döntő befolyással van arra, hogy igenis meggyőződéssel higgyünk abban, hogy a magyar-szerb barátkozás nem utopikus délibáb, nem máról-holnapra való koalíció, hanem a jövőre való tartós együttműködés biztos és megingathatlan záloga. Hogy ez *Polith Mihálynak* fáj, — mi, kik ezt a jeles urat közelről ismerjük, nem csodáljuk. *Polith Mihály dr.* a legkétszínűbb játékot űzi, amit valaha politikus megmerészelt tenni. Fenn a parlamentben a nagy hazafit játsza, lennt pedig a nagy vojvodináról ábrándozik és a szerb nemzetiség Efiálteseinek nevezi a radikálisokat, mert azok a magyarokkal mertek szövetkezni. Az óbecsei népgyűlés alkalmából *Polith Mihály* az ő főszerkesztésében megjelenő *Branik* című lapjában gyalázatos sértő hangon beszél a radikálisokról, mint „akik nemzetiségüket a magyaroknak eladták.” Leszögezzük a *Braniknak* alábbi kifakadásait:

„Bábok az óbecsei vásáron. A kereszteletlen óbecsei népgyűlésen, amelyhez a radikális szemetek újra Barnum reklámot csinálnak, *Jomics Jakob* a Kossuthistáknak néhány radikális bábót fog bemutatni. Ezek a bábok képviselik a Kossuthisták előtt a szerb nemzetiségüket. Ezek a szerb bőrbe bujtatott Kossuthisták együttesen irták alá a Kossuthisták által szövegezett népgyűlési felhívást. Itt vannak a neveik, hogy az egész szerbség magának megjegyezhesse: (nevek.)

Az öntudatos szerbek nem mennek Ó-Becsére, — mert ott is egységes és egytörzssű magyar nemzeti államról fognak sovén beszédek elhangzani, ami a szerb nemzetiség megsemmisítését jelenti. Ilyen politikát mutattak be az ujvidéki népgyűlésen is, de ilyen politikát a szerb nép soha helyeselni nem fog, ilyeneket csak a szerb árulók csinálhatnak, — kik olyanok, mint a szemét — a Zasztavánál. stb.”

Ideje volna, ha a magyar közvélemény tisztán látna és *Polith Mihály* oly színben állna előtte, mint amilyen érzelmek lakoznak bensejében és amelyeknek *Branik* című lapjának mindenegyes számában

kifejezést is ad. Le kell venni ennek az embernek az arcáról azt az álarcot, amelyet akkor ölt magára, amikor a képviselőház folyosójára lép. Lássunk végre is tisztán.

Azoknak, akik utopiának, szemfényvesztésnek, ad hoc egyesülésnek nevezik az ujvidéki magyar-szerb barátkozást, — két, szép eseménnyel válaszolunk.

Az egyik az óbecsei népgyűlés, amelynek kimagasló eseménye az volt, hogy az Ausztriával való kiegyezés felbontását, a nemzeti jegybank, önálló vámterület létesítését sürgető határozatokban a magyarok és szerb radikálisok ott is, — tehát nemcsak Ujvidéken, — testvériesen kezet fogtak. *Tomics Jása* nemrég Ujvidéken azt mondta: „*Béccsel sohasem megyünk, a magyarokkal lehetséges.*” És az események ennek a becsületes politikusnak adnak igazat, minden alkalmat megragadnak, hogy az általuk és általunk is egyformán gyűlölt „svába” (osztrák) ellen való érzelmeiknek kifejezést adjanak.

A radikálisok mindenkor és mindenestben ott vannak, ahol azt a magyar nemzeti ügy parancsolja, mindenkor egy harcvonalban a függetlenségi párttal. Ott voltak az ujvidéki népgyűlésen sok százan és ott voltak az óbecsei népgyűlésen is, Nyíltan tüntetnek osztrákelenes és hazafias magyar érzelmeikkel.

De hol van *Polith Mihály*? *Brankovics* talárja megett; és soha ott, ahol a magyar nemzet összesege van.

De lássuk a másik eseményt. Olvassák el azok, akiket illet, és tanulják meg, hogy a magyar-szerb barátkozás nem ötletszerű vadházasság, hanem igenis a magyaroknak és szerbeknek öntudatos és célirányos politikája, rokonérzelmek szilárd köteléke.

Néhány nap mulva Temesvárott tornaverseny lesz Magyarország jövő reménysége: az ifjuság fogja testi fejlettségét országvilág előtt bizonyítani. Erre az országos versenyre elmegy az ujvidéki magyar és szerb főgymnázium is. Nem külön-külön, hanem együttvéve. Mint testvér-testvérről. Akik ezelőtt, amíg a szerbeket a *Polithok* vezették — az orruknál fogva, legfeljebb akkor kerültek össze, amikor a magyar és szerb diáktábor egymással harcra kelt, helyesebben mondva, amikor verekedtek, — ma a két tanintézet tanulóifjusága együtt veszi fel a harcot az ország többi tanintézeteivel és elfelejtik, hogy nemis oly régen még ellenségként álltak egymással szemben. Magyar vezényszó mellett fogják bemutatni képességeiket, és magyarok és szerbek együtt fogják énekelni a *Hymnust*, a magyar imádságot, és a *Szózatot*. És felhangzik azoknak ajkáról, akik eddig a tulzók befolyása alatt csak gyűlölni tudtak bennünket: az isten áld meg a magyart...

Ez is góklerség tán? Ezek az ártatlan diákok, akiknek nincsenek még nagyratörő politikai terveik, akik csak azt teszik, amit a szülői háznál látnak, tanulnak,

testvérként forrnak egybe a magyarokkal és együtt imádkoznak és kéri, hogy: isten áld meg a magyart...

A magyar és szerb gymnáziumok igazgatói: *Megyessi Ferenc* és *Pusibrk Vazul* derekas és becsületes munkát végeztek, amikor ezt az ünnepet létrehozták, amikor a gyermekek, a tanulóifjuság szívébe a testvériség eszméit csepegtették és oltották.

Mit szólnak tehát ehez *Brankovics* pátriárcha hangos csahosai?

De mit szól a „*veterán nemzetiségi bajnok: Polith Mihály*?

Lássa be, hogy az ő ideje már eljárt. A nemzetiségek és mi is felismerjük őt, — mégha bármilyen hazafias álarcot is ölt magára.

Veteránbrigadéros — jó éjszakát!

A torony alatt.

Birálat a tanács felett.

Megint fait accompli.

Künn tikkasztó melegség, mintha nemis május 11-et mutatna a kalendárium, de legalább is július közepét. Nem csoda, ha ilyenkor kevés városatya néz be a torony alá, melynek napirendjén még egy picurka választás sem szerepel és így a közgyűlések főérdekessége elmaradt. A teremben elvélve lehetett egy-egy városatyát látni és amikor a városi Tanács *Balla Aladár dr.* főispánnal az élén a terembe lépett, konstatálni lehetett, hogy a városi Tanács dönti el ma is a közgyűlés sorsát. Tizenhét szavazat. Ezzel szemben alig voltak tizenheten a teremben. Hosszu idő után újra eljött *Krón Richárd*, a 48-as párti agilis biz. tag, ki *nervi*-i utjáról friss egészségben tért vissza.

A napired unalmasan kezdődött. Belügyminiszteri leiratok magyar és szerb nyelven lettek felolvasva. Az új kórház céljaira szükséges ingatlan elidegenítéséhez a közgyűlés határozatképessége lett volna szükséges, de fele annyian se voltak és így az ügy a napirendről lekerült.

A házhelyek elidegenítésére vonatkozó tanácsi előterjesztést a közgyűlés szótlanul tudomásul vette.

A milliós kölcsönt, melyre vonatkozó tanácsi javaslatot mult számunkban ismertettük, elfogadták és a milliós kölcsön egyelőre lekerült a napirendről. *Bozsenik Béla* törv. biz. tag a kérdéshez hozzászólva azon kívánságának adott kifejezést, hogy a tanács ezen túl ne titkolódzék és a szeptemberi közgyűlésen, amikor a költségvetést tárgyalják, a Tanács pénzügyi programjáról egyet-mást elmondani, ne ataljon Igaza volt *Bozseniknek*, mert ez a sötétben való tapogatódzás tovább nem tarthat. Tisztán akarunk látni, tudni akarjunk, hova jutunk, — ha így gazdálkodunk. *Bozsenik* a Polgári párt tagjainak helyeslése közt kijelentette, hogy levele tiltakozik az ellen, hogy a pótdadó nagyon emeltessek. *Balla* főispán rámutat arra, hogy a tanács a költségvetés tárgyalásakor ugyis pénzügyiprogrammot szokott és fog adni és kéri a bizottság türelmét addigra is. A bizottság, miután mást nem tehetett, megnyugodott.

Vulko Sándor városi főmérnök és *Berceller Lipót* másodmérnök „betegségükre való tekintettel” nyugdíjazásukat kérték. A közgyűlés szótlanul és egyhangulag nyugdíjazta

őket. Elismerést vagy mit jelent ez az egyhangúság, — nem tudjuk. De annyi bizonyos, hogy krokodilkönnyeket senkinek sirt utánuk. Amellett a közgyűlés a nyugdíjigények megállapításánál a méltányosság szélső határáig ment el.

Ezután következett a közgyűlés slágerje: a piéce de resistance: a szervezeti szabályrendeletnek a mérnöki hivatalra vonatkozó intézkedéseinek módosítása.

A Tanács nagy kegyesen egy évő kanálnyi előterjesztéssel élt: és úgy sebtében, azt javasolta, hogy az eddigi két mérnök helyett ezentul négy mérnök legyen és ezek mellé ötödiknek egy kezelőtiszt is kerüljön.

Mayer József, törvényhatósági bizottsági tag nem akar a kérdés érdemi részéhez hozzászólni, csak általánosságban szól a napirenden lévő tárgyhöz és erélyesen kifogásolja, hogy a városi tanács ismét tultette magát a fennálló szabályzatokon, amikor a szervezeti szabályrendelet nagy komplexumból egy darabot ötletszerűen kiszakít és anélkül, hogy azt akár az egyedül illetékes szervezeti szabályrendelet előkészítő bizottság, akár a jogügyi bizottság tárgyalta volna, egyszerűen meglepetésszerűen a közgyűlés elé hoz. Ilyen eljárás ellen tiltakozik, mert ezáltal a városi törvényhatósági bizottságnak ismételtén kifejezett azon akarata, hogy a tisztviselők létszáma csökkentsék, ki lesz játszva, mert apránként kapjuk a módosításokat és nincs módunkban ellenőrizni, hogy ezáltal a létszám ahelyett, hogy csökkenne, nem-e emelkedik. A bizottsági tagok zajos helyeslése közt indítványozza, hogy a kérdést a napirendről vegyék le és kellő előkészítés céljából és megfelelő és az előirt ut betartása végéig a városi tanácsnak adassék vissza.

Szalay Lajos, királyi tanácsos polgármester azzal menti a tanács eljárását, hogy a nyugdíjazási kérvények csak egy-két nappal ezelőtt lettek beadva és az ügy sürgősségére való tekintettel nem lehetett az előirt utat betartani.

Balla Aladár dr., főispán elnök a tanács eljárását azzal menti, hogy a kérdés igen sürgős volt, de mindenben osztja és helyesli Mayer József biz. tag álláspontját. Kérde Mayer, hogy mi módon óhajtott volna a jelen sürgős helyzetben a kérdést megoldani? Mayer ismételt válaszában azt fejtegeti, hogy a szabályok nem lettek volna megsértve és a törvényhatósági bizottság autonóm jogán csorba nem esett volna, ha a közgyűlést két-három nappal később tartották volna meg és azalatt, ha sürgős az ügy, meg lehetett volna az illetékes fórumokat hallgatni.

Kohn Károly dr. bizottsági tag zajos helyeslés mellett jelenti, hogy mindenben osztja Mayer indítványát és annak elfogadását a közgyűlésnek melegen figyelmébe ajánlja. Horváth Géza dr. biz. tag erős szavakban teszi a tanács eljárását bírálat tárgyává és mindenben osztja Mayer és Kohn dr. indítványát és kikel a tanács azon eljárása ellen, mely a közgyűlés tekintélyét akarja kisebbiteni és suverén hatalmát csorbitani szándékozik. Zajos helyeslés közt tiltakozik ez ellen és megismétlése esetén a legszigorubb megterhelést helyezi kilátásba. De tekintettel a kérdés sürgősségére ezalkalommal elfogadja, — kényszerűségből, — a tanácsi előterjesztést azzal a módosítással, hogy csak két mérnöki állás szerveztessék. Bradvarovics Kosta biz. tag sajnálja, hogy Mayer indítványa ellen kénytelen szavazni, mert annak minden szavát elfogadja és maga is a szerbek nevében megütözik a tanács eljárása felett, de mert nem akarja a várost kényszerhelyzetbe hozni, kénytelenségből elfogadja a tanácsi javaslatot. De a jövőre eleve tiltakozik az ilyen eljárás ellen. Pekló Béla biz. tag elfogadja a tanácsi javaslatot, csak a segédmérnök cím helyett a másodmérnöki cím alkalmazását ajánlja. Endre Antal biz. tag a tanács javaslatát védi, végül még Mayer József szól a javaslatához és az esetben, ha a közgyűlés a kérdést indítványa értelmében a napirendről le nem venné, azt javasolja, hogy a tervbe vett egyik gépészmérnöki állás helyett a pályázat olyképen irattassék ki, hogy a második mérnöknek gépészmérnöki oklevéllel kell bírnia, miáltal a város egy mérnöki állást megtakarít.

Elnök a kérdést szavazásra teszi fel. Mayer József indítványa mellett a tanács indítványával szemben majdnem valamennyi jelenvolt biz. tag szavazott, de a tanács 17 szavazatával és a néhány biz. tag hozzájárulásával ezt a mindenképen, helytelen ügyet megszavazták. Helytelenítjük, hogy a városi tanács akkor, amikor saját eljárása felett mondott a közgyűlés bírálatot, szavazott. Mayer indítványa mellett Szlezák Lajos dr. és az alkotmánypárt több tagja is szavazott.

A tanács indítványára került ekkor a sor. Azt a tanács (17 szavazattal) és néhány biz. tag szavazta meg, míg a közgyűlés nagy többsége ille maradt. Horváth Géza dr. pótitindítványa mellett csak négyen-öten szavaztak.

Érdekes epizódja volt a szavazásnak, hogy amikor a Mayer indítványa mellett szavaztak, Horváth Géza dr. azt mondotta: „áhá, az új városi ellenzék“.

— Még nem, de majd lesz az is, — volt a válasz.

Horváth Géza dr. indítványának el nem fogadása miatt, ahatarozat azon része ellen, míg Mayer József a tanácsi indítvány egészének elfogadása miatt felebbezést jelentettek be.

A padadóról szólt ezután az ének. A tanács belátta, hogy eddigi álláspontja, hogy a sétateren az ülőhelyek után padadót szedett, tarthatatlan és végre beadta derekát és maga kérte annak eltörlését, hisz — arra ráfizet és vele csak a közönséget bosszantja. A padok tehát ezentul díjtalanul a közönség rendelkezésére fognak állani és ehelyett a sétateren székek lesznek felállítva, amelyek után azután joggal lehet díjat szedetni.

A magyar és szerb főgymnáziumok egyenként 300—300 korona segélyt kaptak, a mely összeget a temesvári tornaversenyre menő tanulók támogatására fogják fordítani. Ezzel az érdekes lefolyású gyűlés délután 1/7 óra-
kor véget is ért.

A Daloskör zászlószentelési ünnepe.

Dalárszereny Ujvidéken.

A Határőr ismételtén hiralással volt arról a hatalmas arányokat öltő és fényes lefolyásnak ígérkező dalárünnepélyről, amelyet az Ujvidéki Polgár Magyar Daloskör, városunk ezen törekvő, hazafias egyesülete a magyar szó és magyar dal diadalára Ujvidéken pünkösdvasárnap és hétfőn rendezni fog.

Már csak egy hét választ el az ünnepelejtől és látva az előkészületeket, látva a lelkesedést, amellyel dalosaink ezen ünnepe nemcsak az ő saját házi, de városunk ünnepevé, sőt hazafias nemzeti ünneppé készülnek avatni, jól esik szívünknek ezt tudni, mert a magyarság megerősödését látjuk ebben, mely munkából ez a tíz év óta fennálló derék egyesület mindenkor becsületesen vette ki a maga részét.

A Daloskör pünkösdi ünnepelei a következő műsor szerint fognak lefolyni:

Szombaton, 1907. május 18-án:

1. Déli 12 óra 20 perckor: Gróf Teleki Árvédné zászlóanyának a vasuti pályaudvaron fogadása az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ összes tagjai által.

Ugyanakkor, valamint az azzal délután 4 és 7 óra Ujvidékre vonatokon érkező Dalegyletek és vendégek fogadása és elszállásolása az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ tagjai által.

2. Délután 6 óra Ujvidékre a városháztéren Gróf Teleki Árvédné zászlóanyának, — és az érkezett dalosok és vendégek tiszteletére térzene, melyet a cs. és kir. 70. gyalogezred zenekara játszik. E térzene 6 órától 8 óráig tart.

Esti 8 óra Fáklyásmenet és szerenád Gróf Teleki Árvédné zászlóanyának; Gróf Teleki Árvéd Ujvidék sz. kir. város országgyűlési képviselő — és az „Ujvidéki Polg. Magy. Daloskör“ Diszelnökénél; továbbá Balla Aladár dr. főispán urnál, és Szalay Lajos kir. tanácsos polgármester urnál.

A résztvevők a kir. törvénykezési palota mögötti téren gyülekeznek esti 1/8 óra-
Itt a fáklyák és lámpionok meggyújtása után

8 óra Ujvidékre a városháztéren, a főutcán, az Erzsébet téren és a Flatt-utcán át Balla Aladár dr. főispán lakása elé vonul, a hol a szerenád második része fog megtartatni.

Innen a menet a városháztéren, a főutcán, az Erzsébet téren és a Flatt-utcán át Balla Aladár dr. főispán lakása elé vonul, a hol a szerenád második része fog megtartatni.

Innen a menet a Flatt-, Futaki-, Vármege- és Rézműves-utcán át a Szalay Lajos polgármester lakása elé vonul, a hol a szerenád harmadik része fog megtartatni.

Innen a menet a Rézműves-, Kenyér-utcán, továbbá a Fő-, és Duna-utcán át a Dunaparton levő Ruzsicska vendéglő elé vonul, a hol a fáklyák és lámpionok kioltatnak, s a hol az érkezett dalosok és vendégek ismerkedési esztélye fog tartatni. Itt és ekkor fognak a verseny-éneklése résztvevő bírálobizottság tagjait is megválasztatni.

Vasárnap, 1907. május 19.

1. Reggel 9 óra Ujvidékre a zászlószentelési ünnepelejtén résztvevő összes daloskörök, testületek és vendégek gyülekezése a Dunaparton levő Ruzsicska vendéglő előtt. Itt a korszoros leányok, vőfényekkel, továbbá az ünnepelejtén résztvevő notabilitások kocskira ülnek és a felszentelendő zászlóval élén a menet a Duna-, és főutcán át Gróf Teleki Árvédné zászlóanyának a Mayer szállodában levő lakása elé vonul, a hol menet megáll; egy küldöttség Gróf Teleki Árvédné zászlóanyának lakására megy, őt felkéri a zászló felszenteléséhez való megjelenésre. Mire Gróf Teleki Árvédné Ő Méltósága és a küldöttség tagjai kocskira ülnek s a menet élén Gróf Teleki Árvédné mint zászló anyával s a felszentelendő zászlóval a városháztéren át a róm. kath. nagy templomba vonul. Itt a mise meghallgatása után a zászlót dr. Ámon Pál címzetes-kanonok-plébános a templom bejárájában felszenteli. A szentelés ideje alatt az „Ujvidéki róm. kath. plébániai Ceccilia egy-
let“ egyházi dalokat énekel.

A zászló-felszentelése után a menet az „Ujvidéki Lövész-egylet“ kerthelyiségébe vonul, a hol az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ diszközgyűlése fog megtartatni.

Délelőtt 11 óra Ujvidékre: Az „Ujvidéki Polg. Magyar Daloskör“ diszközgyűlése az „Ujvidéki Lövész-Egylet“ kerthelyiségében, a fedett nyári-tánckörben.

A disz-gyűlésen Gróf Teleki Árvéd Ujvidék sz. kir. város országgyűlési képviselője és az „Ujvidéki Polg. Magy. Daloskör“ diszelnöke fog elnökölni.

A disz-közgyűlés sorrendje:

- 1) Hymnusz. Éneklük az összes Dalegyletek
- 2) Elnöki megnyitó.
- 3) A felszentelt zászlónak Gróf Teleki Árvédné zászlóanyája Ő Méltósága által az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ részére átadása, — s annak átvétele.
- 4) A zászlószegeknek a zászló rudjába való beverése. És pedig az első szeg, mely arany szeg, Gróf Teleki Árvédné zászlóanyája; a második szeg, mely arany-szeg, Gróf Teleki Árvéd országgyűlési képviselő ur mint Kossuth Ferenc m. kir. kereskedelmi Miniszter úrnak megbízottja, Kossuth Ferenc m. kir. kereskedelmi Minister ur nevében; a harmadik szeg, mely arany szeg, Gróf Teleki Árvéd ur, országgyűlési képviselő és az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ Diszelnöke; a negyedik szeg, mely arany szeg, Balla Aladár ur, Ujvidék sz. kir. város főispánja; az ötödik szeg, mely arany szeg, Szalay Lajos ur, kir. tanácsos- és Ujvidék sz. kir. város polgármestere; a hatodik szeg, mely arany szeg Harasanyi Elemér Ujvidéki kir. ügyész, az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ elnöke helyezik el.

Ezután következik a többi zászló-szegek beverése.

5) Elnöki zárszó.

6) Szózat. Éneklük a megjelenő összes dalegyletek.

Déli 1 óra Ujvidékre: diszében a „Ujvidéki Lövész Egylet“ helyiségében. A diszében hölgyek és urak vesznek részt és a diszében egész ideje alatt a cs. és kir. 70. gyalogezred zenekara játszik.

Hivatalosan felköszöntöket mondanak: dr. Balla Aladár, Harsányi Elemér, dr. Belohorsky János és dr. Medvetzky Imre.

A Diszbed étlapja: 1. Ragu leves. 2. Vegyes sülték (Szárnyas, sertés, bárány és borjusült). Saláták. 3. Vesepecsenye. Fejesaláta. 4. Tészta (Kapos-turós rétes.) 5. Giardinettó. 6. Személyenkint 1/2 liter bor, a hölgyek részére pedig fagyalt.

Délután 4 órákor: A versenyéneklésen résztvevő daloskörök összpörbája.

Délután 6 órákor: Versenyéneklés. A résztvevő daloskörök neve s a részletes műsor a versenyéneklés megkezdése előtt fog a helyszínen közzététetni és szétosztatni.

Este 7 1/2 órákor. Díjak kiosztása.

Esti 8 órákor. Táncmulatság; virág- és konfetti csata. A táncmulatságon a cs. és kir. 70.-ik gyalogezred zenekara játszik.

1907. május 20-án.

Reggel 8 órákor: Az ünnepélyen résztvevő daloskörök gyülekezése és reggeli a „Mayer Szálloda“ kávéházában. Innen különböző kirándulások Karlócára, Kamenicára, Beocsinba a cement-gyár megtekintésére; a péterváradai vár megtekintésére.

Délután 4 órákor: Az ujvidéki kir. kath. valamint az ujvidéki gör. keleti s zerb főgymnasium disztornajátéka az „Ujvidéki Lövész-Egylet“ helyiségeiben külön mérsékelt belépődíj mellett. E díjak a folyó tanévben Temesváron megtartandó kerületi tornaversenyen az ujvidéki kir. kath.- és az ujvidéki gör. kel. s zerb főgymnasium növendékei közül résztvevők költségeinek fedezésére fordítatnak.

Az ünnepélyen résztvevő Dalegyletek: Országos Magyar Daláregyesület, Első Nagyikindai Polgári Dalegyesület, Temesvári Gyárvárosi Zene- és Dalegylet, Palánkai Dalárda, „Törekvés“ Dal- és Önképzőkör Budapest, Rákosligeti Dal- és Zenekör, Zombori Polgári Dalárda, Zombori Kaszino-Egyleti Dalárda, Szabadkai Dalárda, Kátyi férfi Dalárda, Ujvidéki Dalárda, Ujvidéki „Neven“ Dalegylet és az Ujvidéki „Frohsinn“ Dalegylet.

HIREK.

Eljegyzés. Popper Ignác Ujvidékről a hó 5-én eljegyezte Guttmán Salamon kedves leányát: Tereziát, Baranya-Selyéről.

Személyi hír. *Ofner Ferencz dr.*, városunk orvosi karának tehetséges tagja lakását és rendelőjét a főutcai Winkle-féle ház első emeletére helyezte át.

Miniszteri biztos. A közoktatásügyi miniszter *dr. Koch Ferenc* budapesti egyetemi tanárt az ujvidéki felső kereskedelmi iskola ez évi érettségi vizsgájához miniszteri biztossal nevezte ki.

Kitüntetett főmérnök. A földművelési miniszter *Endre Antal* főmérnököt a helybeli folyammérnöki hivatal kitűnő főnökét, városunk törvényhatósági bizottsági tagját és pártunk egyik érdemes harcosát a vizügyi műszaki személyzet létszámába műszaki tanácsossá nevezte ki.

Közigazgatási bizottság. A városi közigazgatási bizottság *Ertl Ignác* polgármester-helyettes elnökle alatt kedden délelőtt 11 órákor a városnéző kis tanácsstermben ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

Uj gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter ujvidék város területére *dr. Tapavicza Györgyöt* gazdasági tudósítónak nevezte ki.

A Teleki grófi pár Ujvidéken. *Teleki Árvéd* gróf, városunk országgyűlési képviselője, nejevel: *Teleki Bella* grófnővel az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ zászlószentelési ünnepélye alkalmából szombaton, a déli gyorsvonattal Ujvidékre érkeznek. A grófi pár a zászlószentelési ünnepély védnökei és mint ilyenek a Daloskör rászéről nagyszabású fogadtatásban részesülnek, de a polgárság is nagyban készül, hogy a körünkbe érkező képviselőket és nejét szeretetteljesen fogadja.

Előléptetett bíró. A király *Ernst Ödön* törvényszéki bíró, a törvényháznak egyik kiváló bíráját, aki már évek óta a törvényszéki főtárgyalásokat is nagy szakertelemmel és tapintattal vezeti, a VII. fizetési osztály 3. fokozatába tartozó törvényszéki bírónak nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetés fölött őszinte örömeiket fejezték ki *Ernst Ödön* tisztviselőtársai és számos igaz barátja.

Lövész bankett. Az ujvidéki lövészegyesület vasárnap délben a lökörtben jól sikerült és élénken látogatott lakomával az ideai lövész-saisont megnyitotta.

Három tüzeset. Vasárnap délután 5 órákor ket helyen ütött ki egyszerre tűz. A Hold-utca 6. szám alatti Szremcevicz Ráda tulajdonát képező ház udvarában egy boglya szalma tüzet fogott és porrá égett. A kivonult tűzoltóság a tűz tovaterjedését megakadályozta. Alig csendesedett el a városházabeli tűzjelző harang kongása, már is mástelőlrel jelzett újabb tüzet. A futtaki-utca 98. szám alatti Kun János pékmester tulajdonát képező ház udvarában egy kukoricagoré gyuladt ki és mielőtt a tűzoltóság kijöhetett volna és egyáltalán a mentésre csak gondolni lehetett volna, a goré hainuvá égett. A tűzoltóság derekas munkát végzett, amikor a már-már-veszélyben volt szomszédos épületeket megmentette. Az oltás közben Grozlik asztalos fejére egy darab tető-cserép esett és fején súlyosan megsebesítette. A kukoricagoré tele volt kukoricával és üres kosarakkal. A gorét egy Kosztimirovics nevű gyümölcskereskedő bérelte. A kár jelentékeny, de biztosítás útján megtérül. — A tűzoltóság este 8 kor hagyta el a tűz helyét. A tüzeset aktuálissá teszi azt a kérdést, amelyet a rendőrfőkapitánysághoz intézünk, amikor kérjük, mikor fogják az építési szabályrendeletet akképen módosítani, hogy a város belsejében kukoricagorékat csak akkor szabad építeni, ha a goré köröskörül szabad helyen épült. Mert a vasárnapi tüzesetnél újra láthattuk, hogy ha véletlenül csak kis szél fujt volna, akkor a goréhoz hozzáépített házak mind a tűz martalékai lettek volna. — Kedd délelőtt 11 órákor a Három korona vendéglőben kisebb tetőtűz volt.

Meghalt a padadó. Régi igazság, hogy semmi sem tart örökké, még a padadó sem. Legalább ezt a tételt erősítette meg az a körülmény, hogy az imár istenben boldogult sétatéri padadó hosszú szenvedés után jobb létre szenderült, őszinte öröme az azoknak, akiket módfelett bosszantotta, hogy egyetlen sétányunkon, ha az ott felállított padokat valaki igénybe akarta venni, azért négy fillért kellett fizetnie. A közönség zúgolódott emiatt, rezisztált, sztrájkolt, a bizottsági tagok az ellen felszóltak, de a tanács leszavazta őket és mit tesz isten? Maga a tanács kénytelen hibáját jóvátenni és a padadót megszüntetni. Így mondta ki a határozatot egyhangú örömmel a közgyűlés: az Urnak 1907. esztendejében május hó tizenegyedikén.

Halálozás. Barkáts Károly, az ujvidéki Takarékpénztár sok éven át hűséges pénztárnoka, vasárnap reggel hosszas szenvedés után a helybeli kereskedelmi ifiak kórházában meghalt. Temetése hétfőn délután nagy részvét mellett végbe. A temetésen a Takarékpénztár egész tisztviselőkara részt vett. A koporsót több korszor borította.

Ujvidéki színészet.

Szombat este mindég teljes színházi sikert szokott jelenteni. Ezuttal azonban a „szombat este“ csak nagy közönséget s így csupán anyagi sikert hozott, mert *Herczeg Ferencnek* előadott színjátéka: „*Déryné ifiasszony*“ nem elégitette ki színházunk közönségét, jóllehet az előadó színészeink valamennyien kitétek magukért. Ez az ítéletünk mégis csak a darab egészére áll, mert egyes jelenetei nagyon tetszettek a közönségnek. Igaz, hogy az ujvidékieknek, helyi körülményeknél fogva, bajos megérteni s így méltányolni azt a légkört, amelyben a „*Déryné ifiasszony*“ lejátszódik, de ezuttal magának a darabnak laza összealkotása is jórészt hozzájárult a bekövetkezett félsikerhez. Amint már mondánk, az est szereplői mindannyian nagyon jók voltak. A főszereplők közül mégis kiemeljük *Baróthyt*, aki az érdekes táblalábrot, *Mészáros Gizát*, aki a lelkes Déryné, *Szomorót*, aki a kedves Gabit és *Almássyt*, aki a gavallér gróf Szepessyt érdekesen, lelkesen, kedvesen, illetve gavallérosan játszotta. Megemlékeznünk kell még *Németh Eszti* szép oláh táncáról.

Vasárnap délután *Jókai Mór* és *Strauss* örök szép operettjének: a „*Czigánybáró*“nak előadásán mulatott szintén nagy közönség, főleg nagyon sok gyermek, a vasárnap délutáni előadások legmegszokottabb hálás közönsége. De volt is oka reá, mert *Békefi, Krémerné, Ber-*

náth, Mezei Andor s különösen *Bárdos* gyönyörködtetően énekeltek s *Pesti* és *Krémer* jóízűen mókáztak. A kis *Szabó Böske* egy gyermekszerepben ezuttal is ügyeskedett s a toborzó jelenetben *Németh Eszti* és *Szabó László* remekül jártak el a már-már feladásba ment magyar toborzót.

Vasárnap este, eddig páratlanul álló kevés közönség előtt adták *Balasa* és *Szalóki* népszínművét: a „*Parasztzivek*“-et. Pedig ugy maga a népszínmű, mint annak nagyon találó előadása megérdemelte volna a zsufozt házat. Ezt a kellemetlen látványt minden bizonnal a „*Parasztzivek*“-nek, eddig siker nélküli története eredményezte, de hogy egy szindarabnak valahol szerzett illetén története mennyire nem lehet irányadó megbecsülésének későbbi mozzanataira nézve, azt a tanulságot éppen a „*Parasztzivek*“-ből is megállapíthatjuk. A „*Parasztzivek*“-nél, ami magyar néptünet jellemzőbb, továbbá tartalmára, formájára és szini értékére nézve egyaránt értékesebb népszínművet az újabb efajta drámai termékeink közül mi csak még egyet tudunk találni: a „*Gyimesi vadvirág*“-ot. Amennyire *Géczynek* ezen nagy sikerü népszínműve kiválóan találó jellemzője a csiki székelek minden külső és belső tulajdonságainak, oly kiválóan jellemzője a „*Parasztzivek*“ a szeged-vásárhelyi magyar nép minden porcikájának. Különösen olyan helyes előadás mellett, aminő a vasárnapesti volt. Erre talán nem is képesek, csak a — *szegedi* színészek. Mert valóban remek volt minden szereplőnek a játéka. *Baróthy, Klenovits, Almássy, Jövölgyi, Krémer, A. Nagy Vilma, Mezei Péter, Jványi* s a többiek is mind, nagyon tetszettek a kicsiny, de a nyújtott élvezetes estével bőven kárpótló közönségnek.

Hétfőn — talán ír mondanunk is felesleges — újból a „*Vig özvegy*“ mulattatta volna a közönséget, ha — *lett* volna. Most — váratlanul — nagyon kevés volt, ami annak a jele, hogy a „*Vig özvegy*“ pünkösdi királyságának is elérkezett a vége. (dr. m. i.)

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.
Felelős szerkesztő: Mayer József.
Társzerkesztő: Medvetzky Imre dr.

Nyilt-tér.

Azon k. ismerőseim és jó akaróimnak kiktől személyesen nem vehettem bucsút, ez uton mondok Isten hozzádot, valamint hálás köszönetemet fejezem ki szives pártfogásukért.

100.1—1.

Kitűnő tisztelettel
Herczeg Katicza.

MED. UNIV.

OFNER FERENCZ Dr.

lakását és rendelőjét a főutcai Winkle István-féle ház I. emeletére helyezte át.

Mint ügyes házi

fehérnemű-varrónő

polgári házakba hajlandó volnék járni.
Cim megtudható a kiadóhivatalban.
101.1—1.

Med. univ.

Dr. KÁRMÁN JÁNOS

lakását május elsejétől kezdve

== TEMERINI-UTCA 6. sz. ==
(Farkas-féle házba) helyezte át, hol

orvosi és fogorvosi
gyakorlatát folytatja.

Rendelés: 9—12 és 2—5.

84.8—6.

	
3 régi szó	3 új szó ..
Altvater	Altvater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest
52—7	

Árlejtési hirdetmény.

Az ujvidéki rom. kath. Egyházközség nyilvános árlejtést hirdet a Ferenc-József-tér és Andrassy-utca sarkán a jelenlegi „Vasemberház” helyén emelendő kétemeletes bérházának felépítéséhez szükséges: *Kőfaragó, tetőfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázó, áveges, redőny, padózat, burkolat, szobrász, szobafestő, kályhás, teherfelvonó villamosjelző, csatornázás, vízvezeték és légszuszterendezési munkák* elkészítése, illetve szállítására a következő feltételek mellett:

1. Az árlejtésben részt vehet mindazon szakértő hazai iparos, aki üzletének gyakorlására hatósági engedéllyel bír.
2. Az ajánlat minden munkanemre külön külön teendő.
3. Az ajánlatok legkésőbb 1907. évi május hó 20. délután 2 óráig a hitközség irodájában nyújtandók be, melyek ugyanazon nap délután 1/3 órakor nyilvánosan felbontattnak.
4. Csakis azon ajánlatok fognak figyelembe vétetelni, melyek a kiszolgált *eredeti ivenket* tartalmazzák.
5. Később érkezett, távirati uton küldött, szóbeli vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.
6. Tartoznak ajánlattevők az általános feltételek 6. § szerint az ajánlati összeg 5%-nak megfelelő bántépénzt készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban az Egyházközség irodájában letétben helyezni. A bántépénzről szóló letétjegy vagy bántépénz az ajánlatához nem csatolandó.

7. A munkákra vonatkozó tervek, a költségvetés, ajánlati minta általános és különleges vállalati feltételek *f. évi május hó 6. kezdve Ujvidéken a hitközség irodájában megtekinthetők*, ugyanott fognak az ajánlati minta és a költségvetési példányok e jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni.

8. Az ujvidéki rom. kath. Egyházközség fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhat, vagy mindanyit — minden kötelezettség nélkül — visszautasíthatja. A vállalkozót azonban ajánlata 1907. évi május hó 30. kötelezi.

Kelt Ujvidéken, 1907 évi május hó 5-én.

Az Építőbizottság nevében:

Balla Árpád
I. Syndikus.
95.2—2.

Dr. Ámon Pál
ez. kanonok rom. kath plébános
hitközségi elnök.

Hatalmas remek

cinezett rézkatlan

— vendéglősök s hentesek részére különösen alkalmas — **olcsó áron** az ahhoz való **álvány-nyal együtt** eladó.

Bővebbet Vörösmaty-utca 10. sz. alatt
96.2—2.

Egy modern

üzlethelyiség, lakással

együtt az ujonnan épült Winkle házban kiadó. Ertesítést ad
97.2—2.

Kuborczy cukrászda.

Jovánovits Pánta áruháza Ujvidéken

FUTAKI-UTCA 2. sz. (Grand Hotel Mayer mellett).

Ajánlja ujonnan felszerelt nagy raktárát: uri- és női-fehérműek, fűzők, keztyűk, zsebkendők, eső- és napernvők, szövött- és kötött-árak, kézimunkanyagok, kötő- és horgoló-pamut, női-ruhákhoz való díszítések és szabókellékekben.

Az egész raktár nagy mennyiségben felhalmozott izléses és legújabb divatu árukból van összeállítva.

Olcsó árak!

Szolid kiszolgálás!

Fehérműek és fűzők rendelésre, mérték után a legjobb kivitelben készíttetnek.

Tisztelettel

Jovánovits Pánta.

Tisztelt háziasszony!

Ne hagyja magát új cikória-csomagok feldicsérlése által megtéveszteni, hanem legyen inkább arról meggyőződve, hogy a már sok év óta az Ön háztartásában is kipróbált

valódi :Franck: kávé-pótlék

a legjobb és továbbra is az fog maradni. —

Ügyeljen azonban, sürgősen kérjük, — pontosan ezen

védjegyeinkre

és

aláírásunkra:

Védjegy. D. X 7402 D. 6 II.

Védjegy.

Védjegy.

73.5—4.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50

1/4 K3.-

1/2 K6.-

1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

Sorsjegyeink Ujvidéken kaphatók: Böhm Josefín dohánytözsde, futaki-u., Fried Adolf, Fuchs József fő-u. 13., Mundrusz Holén trafik, temerini-u. 12., Rosenblüth Samú Duna-utca, Yasa Yuskevic. 86.5—4.

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.